

8 Januari 2016

Beste Vrienden,

Hier is mijn eerste bericht aan jullie in dit nieuwe jaar, genaamd 2016. Ik haast mij om jullie alle goeds toe te wensen; in haast, want voor je het weet is het jaar al weer voorbij. Heel veel dank ook aan degenen van jullie die mij fraaie gelukwensen hebben toegestuurd voor mijn verjaardag, de Kerst, en Nieuwjaar.

Oudergewoontegetrouw ben ik op 27 december naar Kizito's woonstede in Ligega gegaan (75 km ten westen van Kisumu) om daar vakantie te vieren tot 2 januari. Vorig jaar heb ik een superluie klapstoel gekocht, waarin je helemaal achterover kunt gaan liggen. Dat is een prima aankoop geweest. Ingeklapt past hij in een auto. Hele dagen heb ik daar op gelegen in de schaduw van hoge bomen, lezend, slapend en naar de ganzen kijkend. Twee grote ganzen liepen aldoor om me heen te dreutelen met identieke bewegingen, als een-eiige tweelingen. Ze deden mij denken aan dat liedje uit de zeventiger jaren: "*Drie Chinezen met een contrabas Die liepen door de straat net als ganzen in de pas.*" En wat zijn het toch bijzondere dieren. Vogels genieten natuurlijk van het voorrecht dat ze kunnen vliegen. Maar dat heeft hun wel hun armen gekost. Ze moeten nu voortaan alles met hun bek doen. Maar ganzen hebben dat probleem knap opgelost: ze hebben van hun nek een arm gemaakt. Die is zo lang dat ze daar alle delen van hun lijf mee kunnen bereiken. En omdat aan het uiteinde hun kop zit kunnen ze alle delen van hun lijf bekijken, beluisteren, en besnuffelen. Dat kunnen wij zelfs niet. Zwemmen kunnen ze, en lopen ook wel. Genoeg redenen voor hen om montere optimisten te zijn. Maar nee hoor, het zijn korzelige sinjeuren.. Eenden waggelden er eveneens rond, en een paar kippen, en ook nog steeds de oude gigantische kalkoen, zo groot dat hij een paar jaar geleden zijn vrouwtje heeft doodgedrukt toen hij er op ging zitten.

Eenmal terug in Kisumu heb ik de ophef van de uitslag van de eindexamens meegemaakt. Eindexamens van de lagere school wel te verstaan. De examens hebben plaats gevonden voor Kerstmis. De uitslagen waren dagenlang voorpagina-nieuws in de nationale dagbladen. De kinderen die het hoogste gescoord hebben worden gevierd als nationale helden. Ze worden geïnterviewd. Een van de vaste vragen is altijd: Waar schrijf je je success aan toe? Het vaste antwoord is dan: Aan de hulp van God en aan hard werk. En dan is daar de vraag: Wat wil je later worden? Ze gaan meestal voor edele beroepen zoals doktoren. Dit jaar was er een neuro-chirurg bij, en ook eentje die wat met onroerend goed wou doen. Minder veelbelovend is het lot van de 300 000 kinderen die grandioos gezakt zijn.

Een hardnekkige plaag bij deze examens is het bedrog dat maar niet uit te roeien is. Een van de betere prive-kostscholen van Kisumu liep dit jaar tegen de lamp. De autoriteiten deden daar op de examendag om vier uur 's morgens een inval. En wat vonden ze? Een leraar was bezig om de kinderen alle vragen en antwoorden te geven van het examen van die dag. De leraar is ontsnapt en nog steeds voortvluchtig, en de kinderen zijn allemaal gedikwalificeerd; ze verliezen een jaar. Het aantal gepakte bedriegers liep in de duizenden; je vraagt je af hoeveel er niet gepakt zijn. Het hele schoolsysteem loopt niet lekker, mag je wel zeggen. Er zijn veel te weinig scholen. En voor de lagere school moeten de kleuters een toelatingsexamen doen. Dat kunnen ze alleen maar als ze een paar jaar op een kleuterschool gezeten hebben. Kleuterscholen moeten betaald worden. Dus echte arme kinderen staan al vanaf het begin buitenspel. Een ander groot probleem is dat de leraren jaar in jaar uit in staking gaan; meestal vanwege het feit dat de regering de beloftes van loonsverhoging waarmee ze de vorige staking hebben bezworen, niet nakomt. Uitzichtloze stakingen zijn het, waarbij niet 10% verhoging wordt geeist, maar 200% of 300%. De kinderen en de ouders worden de dupe.

Sterkte in deze donkere maanden, en tot de volgende keer.

Hans